Käytännön opas pienyritysten omistajanvaihdoksiin

20.12.2017

Omistajanvaihdokset ovat osa yrityksen luonnollista elinkaarta. Toimivan yrityksen jatkon turvaaminen on sekä talouden, työtekijöiden että yrittäjän itsensä kannalta tärkeää. Yrityskauppa voi olla myös yrityksen perustamista turvallisempi ja helpompi tapa yrittäjäksi ryhtymiselle.

Omistajanvaihdokset ovat myös tärkeä kasvun väline. Yritys voi kasvaa vain laajentamalla omaa toimintaansa – ns. orgaaninen kasvu – tai ostamalla toisen yrityksen olemassa olevaa liiketoimintaa. Yrityskaupoilla voidaan laajentaa omia markkinoita tai ottaa haltuun uusia liiketoiminta-alueita. Terveessä taloudessa yritysten omistajanvaihdokset osaltaan synnyttävät kasvua ja ylläpitävät talouden dynamiikkaa.

Kuva: Pöyröot sarjakuva

Tutkimukset ovat osoittaneet, että pienten yritysten omistajanvaihdokset Suomessa useimmiten onnistuvat hyvin. Yrityskaupoissa onnistuminen ei kuitenkaan ole itsestäänselvyys, eivätkä yrityskaupat vieläkään näyttäydy kaikille yrittäjille luonnollisena osana yrittäjyyttä.

Opas pienyritysten omistajanvaihdoksiin on tuotettu osana Maaseuturahaston rahoittamaa *Pienten maaseutuyritysten omistajanvaihdoksilla kasvua ja hyvinvointia –hanketta*. Oppaan toivotaan lisäävän kiinnostusta yrityskauppoihin kasvun keinona ja osaltaan edesauttavan omistajanvaihdosten onnistumisessa.

Oppaan ensimmäisessä osassa kuvataan kahdeksan käytännön tapausta, joissa yritykset ovat kasvaneet yrityskauppojen avulla. Yrittäjien kokemuksista esitetään myös lyhyt tiivistelmä. Toisessa osassa omistajanvaihdoksiin perehtyvät asiantuntijat kuvaavat prosessin onnistumisen kannalta keskeisiä tekijöitä: yrityskauppoja hyödyntävää ajattelutapaa, joka auttaa yrittäjää havaitsemaan sellaisia liiketoimintaympäristön mahdollisuuksia, joita pelkästään oman yrityksen sisäiseen kehittämiseen keskittynyt yrittäjä ei huomaa, omistajanvaihdosten tunne- ja tahtotekijöitä muutoksen kohtaamisessa ja toteuttamisessa, yrityksen arvonmäärityksen ja rahoituksen keskeisiä huomioitavia asioita sekä sukupolvenvaihdosten verotusta sekä niin luopujan kuin jatkajankin verohuojennuksia. Kolmas osa koostuu tiiviistä muistilistoista yrityskauppoja harkitseville. Kokonaisuutta täydentävät Pöyröot-sarjakuvat, joiden viesteihin on kiteytetty pohjalaisessa hengessä monen tutkimuksen ’opetukset’ omistajanvaihdoksista.

Linkki oppaaseen:

Pk-yrityksen omistajanvaihdosopashttps://app-staging.seamk.hion.dev/yrityksille/kehittamistyokalut-yrityksille/

Teksti:

Anmari Viljamaa
yksikön johtaja, SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Elina Varamäki
vararehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu